

Особливості періоду раннього дитинства

План.

1. Особливості періоду раннього дитинства і його значення.
2. Основні педагогічні вимоги до виховання дітей раннього віку.
3. Провідна роль сім'ї у вихованні дітей раннього віку.
4. Організація перших днів перебування дитини в ЗДО.
5. Робота з батьками у перші дні перебування дітей в ЗДО.

Пренатальний розвиток психіки - розвиток психіки дитини до народження, який визначається спадковістю та впливом внутрішнього середовища.

Особливості розвитку дітей раннього віку:

- Швидкий темп фізичного і нервово-психічного розвитку.
- Тісний взаємозв'язок між фізичним і нервово-психічним розвитком.
- Підвищена ранімість дитячого організму.
- Нестійкість емоційного стану.
- Перевага процесів збудження над гальмуванням.
- Висока пластичність функцій мозку і психіки дитини..

Основні педагогічні вимоги до виховання дітей раннього віку:

- ✦ Дотримання встановленого для дітей раннього віку режиму дня.
- ✦ Індивідуальне звертання до дітей
- ✦ Правильне здійснення режимних процесів.
- ✦ Проведення індивідуальних та групових занять, ігор, розваг.
- ✦ Створення сприятливих умов для активної і різноманітної самостійної діяльності дітей.
- ✦ Єдність медико-педагогічної роботи.
- ✦ Поступовість тренування гальмівних реакцій.
- ✦ Недопустимість частих заборон і постійного обмеження рухливості дітей.
- ✦ Недопустимість різкої і частої зміни умов життя.
- ✦ Принцип єдності оздоровчої і виховної роботи.
- ✦ Врахування вікових та індивідуальних особливостей і можливостей дітей.
- ✦ Виховання позитивного ставлення до пропозицій і доручень дорослих.
- ✦ Психологічна підготовка дитини до виконання вимог дорослого.
- ✦ Поведінка дорослого - зразок для наслідування.

Організація перших днів перебування дитини в ЗДО.

- ❖ Врахувати органічні потреби дитини в їжі, питті, туалеті, сні.
- ❖ Привчати дитину до всього нового поступово.
- ❖ Необхідні єдність і постійність вимог із боку всіх осіб, які виховують дитину.
- ❖ Вимоги, що ставляться до дітей, повинні бути посилені та виконуватися.
- ❖ Слід створювати настанову в дітей на всі наступні режимні процеси.
- ❖ Всі режимні процеси слід проводити спокійно, без зайвої метушні.
- ❖ Не можна заставляти дитину довго мовчати.
- ❖ Привчати дитину до активної участі в режимних процесів.
- ❖ Прийоми і методи педагогічного впливу застосовувати в залежності від рівня розвитку дітей.
- ❖ Дотримуватись принципів наступності, послідовності, поступовості та ускладнення вікових та індивідуальних особливостей дітей.

Адаптація - встановлення найбільш правильних співвідношень (біологічних та соціальних) між організмом і зовнішнім середовищем (Н. М. Аксаріна). Заснована на формуванні динамічного стереотипу поведінки.

Біологічна адаптація - перебудова фізіологічних систем організму, що забезпечує доцільне пристосування до нових умов життя. Здійснюється на основі вроджених механізмів.

Соціальна адаптація - здатність передбачити і заздалегідь підготуватися до змін зовнішнього середовища, що дає можливість швидко і без суттєвих порушень пристосуватися до нових умов, так само як впливати на них відповідно до своїх потреб. Ця висока адаптивна здатність людини не є вродженою, вона розвивається як наслідок зв'язків людини із середовищем, що постійно розширюються.

Ступені адаптації:

- 1) *легкий* - поведінка дитини нормалізується (протягом 10-15 днів) - фізіологічна, природна адаптація;
- 2) *середній* (протягом 15-30 днів) - дитина худне, хворіє, але не важко, без ускладнень;
- 3) *важкий* (триває від 2 місяців і більше) - патологічна адаптація.

Чинники біологічного та соціального характеру, що впливають на характер і тривалість адаптації дитини:

- обтяжена спадковість (психічні захворювання, алкоголізм батьків);
- патологія пологів;
- перенесені гострі захворювання;
- неправильна організація режиму дня вдома (сон, неспання);
- житлово-побутові умови (чистота повітря, освітленість приміщення, опалення);
- склад сім'ї

Найбільш критичний вік для адаптації :

- від 9-10 місяців до 1 року 6 місяців
- від 3 до 3,5 років.

Полегшення адаптації досягається:

- 1) максимальним наближенням режиму дня дитини до режиму дня ЗДО;
- 2) привчанням до активної участі в режимних процесах;
- 3) широким використанням комплексу загартовуючих процедур;
- 4) збільшенням рухової активності, необхідної для підвищення працездатності дитячого організму.

Робота з батьками у перші дні перебування дітей в ЗДО.

- Зібрати відомості про дитину.
- Провести індивідуальні та групові консультації про режим дня, сформовані навички відповідно «Програмі».
- Розробити пам'ятки про методику годування, вкладання спати, туалет дітей, поради про розширення досвіду дітей.
- Провести батьківські збори, на яких розкрити особливості звикання дітей певного віку до дитячого садка, підготовка дітей в сім'ї до дитячого садка.
- Показати батькам групову кімнату.
- Провести день відкритих дверей.
- Відвідування дітей вихователем вдома.